

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-207/23-C

Název	Základní umělecká škola, Kaplice, Linecká 2
Sídlo	Linecká 2, 382 41 Kaplice
E-mail	reditel@zuskaplice.cz
IČO	60 084 294
Identifikátor	600 002 390
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Anežka Opekarová
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Linecká 2 a 334, 382 41 Kaplice Náměstí 58 a ul. Míru 201, 382 73 Vyšší Brod
Inspekční činnost na místě	20. 2. 2023 – 22. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Kaplice, Linecká 2 (dále škola nebo ZUŠ), jejímž zřizovatelem je Jihočeský kraj, poskytuje základní umělecké vzdělávání ve třech oborech – hudebním, výtvarném a čtvrtým rokem v literárně-dramatickém. Aktuálně vzdělává 394 žáků z celkové kapacity 410. Nejvíce žáků navštěvuje hudební obor (257) a výtvarný obor (130). Ve studiu

II. stupně pokračuje 20 žáků a ojedinele probíhá i vzdělávání dospělých. Škola sídlí ve dvou historických budovách v Kaplici v ulici Linecká 2 a Linecká 334. Dalším místem poskytovaného vzdělávání je Vyšší Brod, kde hudební obor využívá budovu v ul. Míru 201. Výtvarný obor byl z důvodu nevyhovujícího stavu budovy dočasně přemístěn do učebny základní školy (Náměstí 58), potřebná rekonstrukce je aktuálně v jednání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitele školy se úspěšně daří naplňovat hlavní koncepční záměry, k nimž patří podpora uměleckého a osobnostního rozvoje žáků dle jejich individuálních schopností s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí prostřednictvím kolektivní interpretace. Jejím nejbližším poradním orgánem jsou vedle jednání pedagogické rady i pravidelné hodnotící schůzky umělecké rady, které částečně nahrazují vzhledem k velikosti školy chybějící funkci zástupce ředitele. Ke zkvalitnění efektivity řízení napomáhá výrazně široké uplatňování elektronického informačního systému včetně společně sdíleného prostředí. K posílení vzájemné komunikace mezi aktéry vzdělávání škola využila vhodné autoevaluační dotazníky. Ředitelka školy poskytuje pedagogům zpětnou vazbu zejména na základě prezentací žáků, postupových zkoušek, soutěží apod., v menší míře hospitační činností ve výuce. Další rozvoj školy vychází z promyšlené koncepce, dílčí záměry do dalšího období obsahuje i kvalitně zpracované celkové hodnocení ve výroční zprávě.

Odbornost pedagogických pracovníků odpovídá potřebám vyučovaných oborů. Řada pedagogů z celkového počtu 25 včetně ředitelky školy má převážně víceleté pedagogické zkušenosti s kvalitními výsledky vzdělávání, dvěma učitelům ředitelka školy uznala kvalifikaci na základě činnosti výkonného umělce. Ve škole dochází k výraznější generační obměně pedagogického sboru, proto ve škole aktuálně působí i čtyři pedagogové, kteří dokončují vzdělání v konzervatoři. Začínajícím pedagogům je vhodně poskytována zpětná vazba od zkušenějších kolegů. Ředitelka školy cíleně podporuje pedagogy k dalšímu vzdělávání podle jejich zaměření i potřeb školy a sama se vzdělávacích seminářů aktivně účastní. V souvislosti s distančním vzděláváním došlo ke zkvalitnění dovedností pedagogů v oblasti počítačové techniky. Posilována je i vzájemná spolupráce mezi pedagogy při tandemové výuce a mezioborové spolupráci.

Postupné zkvalitňování materiálních podmínek se příznivě promítá do průběhu a výsledků vzdělávání v hudebním oboru. Pedagogové i žáci tak mohou využívat kvalitní nástrojový inventář, mj. koncertní křídlo v koncertním sále, velikostně vhodné nástroje pro začínající žáky, zkvalitnily se podmínky pro výuku bicích. Došlo ke zlepšení v oblasti vybavení digitální technikou, která je však v přímé výuce využívána rozdílně. Výtvarný obor má standardní zázemí, dosud mu chybí kvalitní prezentační technika, kopírka na větší formáty, popř. další pomůcky pro pestřejší vzdělávací nabídku (výuku fotografie a animace). Celkově výuku limitují stísněnější prostory historických budov.

V zájmu dalšího rozvoje uměleckého vzdělávání škola spolupracuje s místními školami a s kulturním centrem ve městě. Kvalitním výsledkům vzdělání napomáhá úzká spolupráce se zákonnými zástupci. Velmi iniciativní přístup ředitelky školy při získávání dalších finančních prostředků z projektů a grantů se pozitivně promítá nejen do zkvalitňování materiálního zázemí, ale i do oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebo při uplatňování tandemové výuky. Škola dále účelně využívá finanční prostředky z doplňkové činnosti, v rámci níž organizuje hudební a výtvarné kurzy pro předškolní děti i dospělé.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V rámci inspekční činnosti byl hodnocen rozvoj osobnosti žáků prostředky uměleckého vzdělávání hudebního a výtvarného oboru, a to v individuální, skupinové i kolektivní výuce. V instrumentální výuce hudebního oboru projevují žáci největší zájem o hru na klavír a kytaru, smyčcové nástroje (housle, violoncello, kontrabas), probíhá výuka ve hře na dřevěné dechové nástroje (zobcová a příčná flétna, saxofon), ale i žesťové dechové nástroje (trubka, tenor). Vzrostl zájem o výuku hry na bicí, škola zajišťuje výuku hry na akordeon a elektronické klávesové nástroje, rovněž výuku sólového a sborového zpěvu.

Individuální a skupinová výuka se uskutečňovala vždy v pozitivní pracovní atmosféře s využíváním metod zohledňujících individuální schopnosti a míru nadání žáků. Ve výuce byly účelně propojovány teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi. Učební látka i dovednosti žáků odpovídaly stanoveným výstupům ve vzdělávacím programu, pouze v jednom případě jich nebylo dosaženo. Pečlivé metodické vedení mladších žáků směřovalo k vytváření správných návyků, vhodně byl vytvářen prostor pro jejich relaxaci. Pokud nemělo ověření kvality domácí přípravy očekávanou úroveň, pedagogové zpravidla vhodně upravili vzdělávací záměr a přizpůsobili výběr dalších cvičení. Názorné předvedení učitelem, společná souhra, popř. již méně časté využití rytmických nebo melodických základů skladeb zvyšovaly zájem žáků. Převažovalo průběžné motivující hodnocení, v menší míře docházelo k didaktickému využití závěrečného zhodnocení. Pedagogové zpravidla nevyužívali prvky formativního hodnocení včetně vedení žáků k sebehodnocení.

Efektivní pedagogická práce probíhala především v hodinách výuky hry na klavír, klasickou kytaru a akordeon. Rovněž výuka hry na dechové nástroje prokazovala kvalitní metodické vedení, příkladně ve hře na saxofon a v komorní hře žesťového tria při přípravě na soutěž. Rovněž efektivně byla vedena výuka hry na bicí nástroje. Také výuka smyčcového oddělení prokázala velmi dobrou úroveň vzdělávání, která se příznivě promítá do dosahovaných výsledků, mj. i zapojováním žáků do Jihočeského violoncellového orchestru. Potvrdilo ji i sledované vystoupení komorního seskupení v soutěži organizované školou s postupem do krajského kola nebo výuka smyčcového orchestru při účelném využívání tandemové výuky. Závažnější nedostatky byly zjištěny pouze v jedné sledované hodině výuky hry na elektronické klávesové nástroje, respektive hry na klavír.

Kolektivní výuka hudební nauky a přípravného studia využívala metod a forem práce rozvíjejících činnostní učení a příkladně propojovala hudebně-teoretické poznatky s praktickým uplatňováním. K aktivnímu zapojování žáků a rozvoji tvořivosti napomáhalo účelné využívání rozmanitých didaktických pomůcek, interaktivní tabule a doprovodných nástrojů (klávesy, kytara) při pěveckém projevu. Vhodná motivace k učení a přístup k žákům vytvářely při výuce atmosféru partnerské spolupráce, při které se dařilo udržet pozornost u všech věkových skupin. V oblasti kolektivní interpretace je v souladu s profilací školy ve velké míře kvalitně zajišťován rozvoj individuálních dovedností i vzájemné spolupráce žáků v rozmanitých seskupeních prostřednictvím řady souborů a komorních seskupení. Aktuálně ve škole pracuje akordeonový soubor, žesťový a flétnový soubor, kytarové soubory, dechový orchestr, smyčcový orchestr, dvě kapely a soubor bicích. Podařilo se rozšířit a zkvalitnit vzdělávání v oblasti sborového zpěvu. Škole se tak velmi dobře daří rozvíjet kompetence žáků pro jejich další uplatňování v umělecké praxi.

Výtvarný obor poskytuje vzdělání ve studijním zaměření Výtvarná tvorba a kultura, kdy se žáci věnují plošné a prostorové tvorbě i tvorbě objektové a akční. Výukou prostupuje prezentace výtvarné kultury, architektury a dalších informací z dějin umění, které napomáhají žákům získat všeobecný kulturní přehled. Do výuky je vhodně začleňována kolektivní tvorba i práce v plenéru. Sledovaná výuka se uskutečňovala v převážně věkově

smíšených skupinách a byla zaměřena zejména na plošnou tvorbu s využitím základních výtvarných technik a postupů. Vstřícný přístup vyučujících a jasná formulace úkolů s názorným předvedením výtvarné techniky i detailním seznámením s postupem práce vytvářely klidnou tvůrčí atmosféru. Přispěla k ní promyšlená příprava a organizace vzdělávání a rovněž zvolená témata, která byla pro žáky přitažlivá. Pedagogové účelně diferencovali nároky a požadavky podle věku a schopností žáků a vhodně jim přizpůsobovali vzdělávací cíle. Průběžně byli žáci seznamováni s odbornou terminologií. K jejich inspiraci a k podpoře názornosti napomáhaly zvolené učební pomůcky, ale zároveň byl žákům ponechán přiměřený prostor pro autentické vyjádření. Kreativitu žáků podporovalo uplatňování účinných metod a forem práce, které je motivovalo a vedlo je k samostatnosti. K úspěšnému dokončení prací napomáhalo i pozitivní verbální hodnocení a pochvaly. Diskuzemi o jednotlivých krocích a dalším postupu byla rozvíjena vzájemná komunikace a vytvářen i prostor pro sebehodnocení. V některých případech však chybělo využití vrstevnického hodnocení, které vede žáky k objevování výtvarné kvality výtvarných prací. V závěru sledované výuky bylo vždy zařazeno kvalitní zhodnocení práce žáků. Výsledky, kterých žáci výtvarného oboru dosahují, potvrzují velmi dobrou úroveň vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola v potřebné míře získává a dokumentuje informace o individuálních a kolektivních výsledcích vzdělávání, hodnocení uskutečňuje v souladu s nastavenými pravidly a projednává je na jednáních pedagogické a umělecké rady. Výsledky vzdělávání jsou také vedením školy průběžně sledovány při hospitační činnosti, třídních koncertech, veřejných vystoupeních a dalších akcích. K sebereflexi žáků napomáhají digitální záznamy jejich výsledků vzdělávání, záznamy koncertů, ale i metodické nahrávky pro žáky. Získané individuální dovednosti žáků hodnotí objektivně postupové zkoušky a absolventské práce nebo vystoupení, které dokládají výraznou převahu žáků prospívajících s vyznamenáním. Informace o škole poskytují veřejnosti kvalitně vedené webové stránky.

Vyhodnocována je rovněž celková úroveň výsledků žáků při prezentacích a sledována je jejich úspěšnost v soutěžích a přehlídkách. V posledních letech jsou zaznamenávány větší úspěchy na okresní a krajské úrovni zejména v pěveckých soutěžích, ve hře na dechové nástroje a na klasickou kytaru. Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru potvrzují přední umístění v domácích i mezinárodních soutěžích, např. v soutěžích Lidice, Evropa ve škole a Požární ochrana očima dětí. Absolventi školy jsou také úspěšní při talentových zkouškách v rámci přijímacího řízení na střední školy. Sledovány jsou rovněž další aktivity absolventů školy a jejich zapojování do celospolečenského dění.

Přestože možnosti prezentací žáků byly v době distanční výuky značně omezeny, škola se dokázala situaci vhodně přizpůsobit a nyní tyto aktivity cíleně rozšiřuje. Mimořádně významné jsou prezentace výsledků, na kterých spolupracuje s různými institucemi, např. organizace benefičních koncertů, charitativní akce kapel ve Vyšším Brodě, cyklus koncertů pro seniory, zapojení do celostátního projektu ZUŠ Open, výchovné koncerty aj. Žáci výtvarného oboru prezentují výsledky své práce na pravidelných výstavách ve škole i ve výstavních prostorech města. Pozitivem je rozvoj mezioborové spolupráce, neboť není realizována pouze tvorbou školních kalendářů, plakátů a pozvánek výtvarného oboru, ale i účastí ve společných projektech. K velmi úspěšným tak patřil koncert k 90. výročí narození zakladatele ZUŠ nebo projekt Havel očima našich dětí. Postupně se začíná zapojovat do celoškolských akcí i literárně-dramatický obor.

Nabídka aktivit pro žáky nad rámec přímé výuky formou soustředění, táborů, kulturních zájezdů a exkurzí značně posiluje jejich zájem o umělecké vzdělávání a sounáležitost se

škola. Organizací kurzů s hudebním a výtvarným zaměřením pro předškolní děti si škola připravuje budoucí zájemce o studium. Svými četnými aktivitami včetně zařazování kurzů pro dospělé a vzděláváním seniorů v projektu Akademie umění a kultury – vzdělávání III. věku se škola stala důležitým vzdělávacím centrem a výrazně přispívá ke společenskému a kulturnímu životu obou měst v příhraničním regionu.

Závěry

Vývoj školy

- Vzdělávací nabídka školy byla rozšířena o literárně-dramatický obor
- Výrazněji vzrostl zájem o studium hry na bicí nástroje
- Podařilo se doplnit a obnovit inventář školy o kvalitní nástroje (mj. koncertní křídlo, melodický bicí nástroj, dechové nástroje, kontrabasy)
- Doplněním digitální techniky a zkvalitněním počítačových dovedností pedagogů škola lépe zvládla období distančního vzdělávání
- Došlo k elektronickému zabezpečení vstupů do budov v Kaplici
- Výtvarný obor ve Vyšším Brodě byl z důvodu nevyhovujícího stavu dočasně přemístěn
- Byly zřízeny nové webové stránky školy poskytující kvalitněji informace o vzdělávání
- Rozšířily se aktivity v oblasti mezioborové spolupráce
- Škola se stala od školního roku 2016/2017 vzdělávací institucí pro seniory v projektu Akademie umění a kultury – vzdělávání III. věku financovaného Jihočeským krajem

Silné stránky

- Aktivní přístup ředitelky školy při získávání finančních prostředků a naplňování koncepčních záměrů podporuje rozvoj školy a přispívá ke zkvalitňování vzdělávání
- Systematické vedení žáků hudebního oboru k uplatňování získaných dovedností v oblasti kolektivní interpretace výrazně podporuje rozvoj klíčových kompetencí uměleckého vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V přímé výuce hudebního oboru se škola cíleně nezaměřuje na využívání prostředků formativního hodnocení směřujících k vyšší motivaci žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při vzdělávání hudebního oboru využívat potenciál formativního hodnocení, uplatňovat rozmanité prvky hodnocení včetně vedení žáků k sebehodnocení
- Vzhledem k velikosti školy posílit oblast řízení stanovením funkce zástupce ředitele a delegováním některých kompetencí rozšířit hospitační činnost v přímé výuce
- Zkvalitnit a rozšířit vybavení výtvarného oboru, mj. o dataprojektor, barevnou kopírku, fotoaparát
- Efektivněji zapojovat digitální technologie do přímé výuky
- Stabilizovat pedagogický tým
- Umožňovat nadaným žákům další rozvoj prostřednictvím rozšířené výuky

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. 1. 2023
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Základní umělecké školy, Kaplice s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu zahájení inspekční činnosti
4. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2021 a k 30. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Kaplice s účinností od 1. 9. 2019
6. Školní řád s účinností od 1. 1. 2021
7. Koncepce školy k 1. 2. 2023
8. Plány činnosti ve školním roce 2022/2023 v elektronické podobě
9. Organizační řád školy
10. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách
11. Výkaz žáků a vyučovacích hodin za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
12. Rozvrhy hodin
13. Třídní knihy – školní rok 2022/2023, Výkaz třídních knih – školní rok 2021/2022
14. Žákovské knížky (výběr)
15. Zápisy z jednání pedagogické rady
16. Plán DVPP
17. Hospitační záznamy v elektronické podobě
18. Výroční zprávy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
19. Dokumentace o odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
20. Ekonomická dokumentace školy za rok 2022
21. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Ing. Zdeněk Vrhel, DiS., metodik (hudební
obor)

.....

Ing. Romana Roušalová, metodik
(výtvarný obor)

.....

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

.....

V Českých Budějovicích dne 15. 3. 2023